

EVA: 2024-3150-0007

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Veljavni Zakon o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja (v nadaljevanju: veljaven zakon) je bil pripravljen kot nacionalna podlaga za elektronsko poslovanje v povezavi z evropsko Uredbo (EU) št. 910/2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (v nadaljnjem besedilu: Uredba 910/2014/EU). Izvajanje Uredbe 910/2014/EU je namreč eden ključnih ukrepov za vzpostavitev enotnega digitalnega trga EU, z njenim izvajanjem pa se je doseglo povečanje zaupanja v spletno okolje in pospešitev čezmejnega elektronskega poslovanja na notranjem trgu tako, da so se v največji možni meri poskušale zagotoviti varne in zanesljive elektronske transakcije med podjetji, državljani in javnimi organi. Vse to je omogočil veljaven zakon, ki je bil sprejet za namen izvajanja Uredbe 910/2014/EU in ki sistemsko ureja področje elektronske identifikacije.

Pri tem je treba poudariti, da je pravno podlago za izdajo elektronske identitete na biometrični osebni izkaznici, ki je ena izmed možnih nosilk sredstva elektronske identifikacije, pripravilo že Ministrstvo za notranje zadeve v noveli Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS št. 41/21; ZOIzk-1A), ki je bila sprejeta zaradi nove Uredbe (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 67).

Zaradi svoje pravne veljave, tehnološke zasnove in varnostnih mehanizmov pri različnih postopkih, npr. vložiti vloge, izdelavi, podeljevanju in uporabi osebne izkaznice, je bila biometrična osebna izkaznica ocenjena kot primerna za izdajo sredstva elektronske identifikacije na najvišji ravni zanesljivosti, tj. visoki ravni, kot to določa Uredba 910/2014/EU, kar omogoča njenim imetnikom dostop do praktično vseh elektronskih storitev javnega sektorja na celotnem notranjem trgu EU, spodbuja pa se uporaba informacijske rešitve za uporabo elektronske identifikacije tudi s strani zasebnega sektorja. Nova biometrična osebna izkaznica pa je tudi nosilec sredstva elektronske identifikacije nizke ravni zanesljivosti, saj takšno sredstvo omogoča razmah elektronskega poslovanja tudi za storitve, za katere enolična identifikacija posameznika, ki storitev uporabi, ni tako zelo pomembna kot so drugi z vidika zagotavljanja določene storitve (na primer prijetna uporabniška izkušnja).

V času od sprejetja veljavnega zakona pa do danes je bilo izdanih veliko število sredstev elektronske identifikacije, tako da je trenutno veljavnih 630.490 sredstev visoke ravni na osebni izkaznici ter 257.396 virtualnih sredstev srednje ravni.

Predlog zakona sledi uvedbi nove funkcionalnosti osebne izkaznice, ki zagotavlja tudi elektronsko identiteto posameznika do dopolnjenega 12. leta starosti, uresničuje načelo odprave administrativnih ovir, saj širi možnost uporabe osebne izkaznice v sistemu kartice zdravstvenega zavarovanja tudi za državljane do dopolnjenega 12. leta starosti. Hkrati se sledi tudi olajševanju

postopkov v zvezi z ustvarjanjem, preverjanjem in obravnavanjem pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo v pravnem prometu. S tem predlogom zakona se vzpostavi evidenca pooblastil v elektronski obliki. Na ta način bi uporabniki pooblastil lahko preverjali realno stanje veljavnosti pooblastil, saj bo s tehničnimi mehanizmi vzpostavljen sistem preverjanja.

S predlaganim zakonom se hkrati razširja možnost mest za oddajo pooblastil, s katerim želimo omogočiti ostalim javnim subjektom, da za svoje storitve vzpostavijo sprejemna mesta. S tem se želi olajšati elektronsko poslovanje za osebe, ki niso večje tovrstnega poslovanja ali pa nimajo ustreznih sredstev za elektronsko identifikacijo oziroma elektronsko podpisovanje.

Maja 2024 je pričela veljati tudi Uredba (EU) 2024/1183 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 o vzpostavitvi okvira za evropsko digitalno identiteto (v nadaljevanju: Uredba eIDAS 2.0), ki dopolnjuje in revidira Uredbo 910/2014/EU. Poglavitna novost je uvedba evropske denarnice za digitalno identiteto, ki jo bodo morale države članice zagotoviti vsem svojim državljanom in podjetjem predvidoma do konca leta 2026. Za celovito uvedbo novosti, ki so vnesene v Uredbo 910/2014/EU, se trenutno še oblikujejo tehnični standardi, za njihovo uveljavitev pa Evropska Komisija pripravlja nadaljnje izvedbene akte. Zato se v okviru tega predloga zakona predlagajo dopolnitve veljavnega zakona le v povezavi s tistimi dopolnitvami Uredbe 910/2014/EU, ki se morajo v nacionalnem pravu izvajati takoj oziroma brez odlašanja. Predvidoma bo novela zakona, ki bo prinesla še ukrepe za uvedbo evropske digitalne denarnice in s katero bo zaključena implementacija Uredbe eIDAS 2.0, sprejeta v letu 2026.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je prilagoditev veljavne ureditve glede sredstva elektronske identifikacije spremembam na področju biometrične osebne izkaznice, ki jih prinaša novela Zakona o osebni izkaznici, bolj celovita in jasna določitev obveznosti skrbnosti ravnanja imetnika sredstva elektronske identifikacije ter kvalificiranega potrdila v interesu preprečevanja zlorab s strani tretjih oseb ter izboljšava trenutne ureditve v interesu zasledovanja primerov dobre prakse. Hkrati se sledi tudi olajševanju postopkov v zvezi z ustvarjanjem pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo v pravnem prometu, kar bo doseženo z vpeljavo evidence pooblastil v elektronski obliki. Omogoči se tudi možnost širitve sprejemnih mest za oddajo oziroma pripravo pooblastil za osebe, ki niso večje elektronskega poslovanja ali pa niso ustrezno opremljene. Prav tako je cilj predlaganega zakona uvedba nujnih nacionalnih prilagoditev za izvajanje nekaterih zahtev dopolnjene in revidirane Uredbe 910/2014/EU, ki se morajo v nacionalnem pravu uporabljati takoj oziroma brez odlašanja. V ta namen je v predlagani zakon vključeno poglavje 5a z določbo o enotni kontaktni točki. Poleg posodobljenega oz. spremenjenega sklicevanja na Uredbo 910/2014/EU v določbah veljavnega zakona se predlaga tudi dopolnitev in sprememba prekrškov, še posebej je za kršitve s strani ponudnikov kvalificiranih in nekvalificiranih storitev zaupanja sedaj predlagan višji razpon kazni (skladno z zahtevo spremenjenega 16. člena Uredbe 910/2014/EU).

2.2 Načela

Zakonski predlog vsebinsko uresničuje načela, ki sicer izhajajo že iz Uredbe 910/2014/EU, in sicer načela objektivnosti, nediskriminacije, preglednosti in sorazmernosti. Hkrati predlog stremi k zmanjševanju stroškov, potrebnih za izdajo kartic zdravstvenega zavarovanja ter k zmanjševanju administrativnih ovir v kar največji možni meri, ki so povezane s postopkom pooblaščenja za primere elektronskega poslovanja, vključno z vzpostavitvijo sprejemnih mest za oddajo pooblastila. Predlog zakona sledi tudi načelom varnosti v interesu preprečevanja zlorabe identitet in kvalificiranih potrdil z zagotavljanjem jasnosti in predvidljivosti ureditve ob zagotovitvi spoštovanja varstva osebnih podatkov.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom prilagoditve veljavne ureditve bodoči ureditvi Zakona o osebni izkaznici ter dejanskemu stanju v praksi, in sicer:

- v izogib morebitni nepooblaščen uporabi podatkov kvalificiranega potrdila se jasno in celovito določi skrbnost ravnanja imetnika le-ega,
- uvede se prepoved uporabe sredstva elektronske identifikacije ter uporaba podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, elektronskega žiga ali za avtentikacijo spletišča s strani tretje osebe, ki ni imetnik,
- zaradi sprememb, ki jih prinaša novela ZOIZk, se odpravlja starostna omejitev za pridobitev elektronske osebne izkaznice,
- z vidika jasnosti in sledenja dejanskemu stanju v praksi se potrdi, da ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija (t. i. SI-TRUST) izvaja kvalificirane storitve zaupanja poleg za potrebe državnih organov tudi za potrebe centrov za socialno delo,
- razširitev prijavnih služb za pridobitev storitev zaupanja na centre za socialno delo in javne agencije,
- z vidika večje digitalne dostopnosti se sledi olajševanju postopkov v zvezi z ustvarjanjem pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo oziroma preverjanjem veljavnosti pooblastil v elektronski obliki v pravnem prometu z uvedbo evidence pooblastil v elektronski obliki,
- inšpekcija za informacijsko družbo bo izvajala naloge enotne kontaktne točke (za izvajanje zahtev 46c člena Uredbe 910/2014/EU),
- posodablja se prekrški, hkrati pa je za kršitve s strani ponudnikov kvalificiranih in nekvalificiranih storitev zaupanja predviden tudi višji razpon kazni (skladno z zahtevo 16. člena Uredbe 910/2014/EU).

Zaradi sprememb bo potrebna sprememba Uredbe o določitvi sredstev elektronske identifikacije in uporabi centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis (Uradni list RS, št. 29/22).

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom, splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

Predlog zakona ne posega na področje samoupravnih lokalnih skupnosti, zato z njimi ni bil usklajevan.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA (FINANČNA SLUŽBA)

Predlog zakona ne prinaša finančnih posledic.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne prinaša finančnih posledic.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona vsebuje predvsem rešitve, ki so povezane s specifikom nacionalne ureditve, še posebej spremenjeni ureditvi, ki jo na področju biometrične osebne izkaznice prinaša novela Zakona o osebni izkaznici. Ker Uredba eIDAS 2.0 dopolnjuje in revidira Uredbo 910/2014/EU, s

katero je veljavni zakon že usklajen, predlog zakona poleg posodobljenega oz. spremenjenega sklicevanja na Uredbo 910/2014/EU v določbah veljavnega zakona vsebuje tudi rešitve, ki so povezane s tistimi dopolnitvami Uredbe 910/2014/EU, ki se morajo v nacionalnem pravu izvajati takoj oziroma brez odlašanja (dopolnitev in sprememba prekrškov in določitev enotne kontaktne točke).

V nadaljevanju je podan pregled po nekaterih državah, ki so v skladu z Uredbo 910/2014/EU že uspešno priglasile svoje elektronske osebne izkaznice za čezmejno poslovanje ter njihove specifikacije. Za celovito uvedbo in izvajanje novosti, ki so vnesene v Uredbo 910/2014/EU, se trenutno še oblikujejo tehnični standardi, za njihovo uveljavitev pa Evropska Komisija pripravlja nadaljnje izvedbene akte, zato v okviru podanega pregleda po državah še ni vključenih njihovih rešitev, saj jih za prilagoditev spremenjeni Uredbi 910/2014/EU države še pripravljajo.

5.1 Belgija

Belgijska elektronska osebna izkaznica (eOI) je pametna kartica, skladna z ISO 7816, ki vsebuje vse informacije, vključene v tradicionalno osebno izkaznico, in služi kot identifikacijski dokument za fizične in elektronske namene. eOI je izdana fizičnim osebam na podlagi državne registrske številke (abr. RRN). Kartica je za belgijske državljane obvezna od 12. leta. Običajna veljavnost eOI je deset let. EOI je pametna kartica z čipom, ki vsebuje dve digitalni potrdili. Prvo potrdilo je namenjeno za elektronsko identifikacijo, drugo potrdilo pa za generiranje elektronskega podpisa. Tako e-identifikacija kot e-podpis se izvedeta z dvofaktorsko overovitvijo, to je z vstavitvijo eOI v bralnik pametnih kartic in vnosom štirimestne kode PIN. Potrdilo za e-podpis se aktivira samo za odrasle (nad 18 let).

Za upravljanje in registracijo identifikacijskih podatkov oseb so odgovorni Nacionalni register fizičnih oseb ter občine in konzulati. Izdajo eOI izvajajo občine, za državljane, ki živijo v tujini, pa konzulati. EOI izdeluje in personalizira na podlagi pogodbe zunanje podjetje, ki ga imenuje svet ministrov (ang. Council of Ministers). Občine so odgovorne za začetek postopka izdelave eOI in dostavo ustrezne dokumentacije prosilcem, prav tako so odgovorne za dostavo eOI. Vlagatelj mora eOI prevzeti osebno na občini, kamor eOI dostavi zunanje podjetje. Vlagatelj lahko eOI prevzame od javnega uslužbenca občine, potem ko ta izvede identifikacijo in preverjanje vlagatelja in po aktiviranju eOI s PUK-kodo, ki jo je vlagatelj prejel po pošti, vse s ciljem, da bi se zmanjšalo tveganje izgubljenih, ukradenih, preklicanih ali pretečenih dokumentov (osebno preverjanje). Vlagatelj pri tem predloži fotografijo in se mora podpisati, njegov podpis pa bo zapisan na eOI. Javni uslužbenec občine preveri pristnost in veljavnost fotografije, ki jo je prinesel vlagatelj, ter jo primerja z videzom vlagatelja, ki mora biti zato fizično prisoten. Javni uslužbenec občine za preverjanje identifikacijskih podatkov osebe uporablja eOI v kombinaciji s podatki iz Nacionalnega registra fizičnih oseb. Če vlagatelj ne predloži eOI (v primeru izgube ali tatvine), lahko javni uslužbenec uporabi posebno aplikacijo za primerjavo med fotografijo, ki je že shranjena v sistemu (če obstaja), in fotografijo vlagatelja, ki jo je vlagatelj prinesel s seboj.

Nacionalni register fizičnih oseb ima ključno vlogo pri razvoju in nadzoru sistema eOI. Razvija in vodi ga Zvezna služba za notranje zadeve / Generalni direktorat za institucije in prebivalstvo (ang. Federal Public Service Home Affairs/ Directorate General Institutions and Population). Operativna struktura Nacionalnega registra in informacijske infrastrukture občin sta prilagojena tako, da omogočata izdajo eOI v varnem okolju. V zvezi z eOI opravlja nadzor nad občinami Zvezna služba za notranje zadeve, nad konzulati pa Zvezna služba za zunanje zadeve.

V Belgiji trenutno obstajata dva različna sistema eMandate: enega je razvil Zvezni Finances (FPS Finances), drugega pa Nacionalni urad za socialno varnost (National Social Security Office), ki ga je razvil zvezni urad za javno upravo (NSSO). Tretji sistem je razvila flamska regija.

Samopostrežni mandat (finančni sistem) oz. Sistem Self-Service Mandate (SSM) izvira iz FPS Finances, oddelka financ zvezne vlade. Ta sistem je bil prvotno izdelan za davek od dohodkov fizičnih oseb za davčne napovedi, zdaj pa se njegovo področje uporabe širi prek platforme CSAM (Common Secure Access Management) na zdravstvene storitve (e-zdravje). SSM ocenjujejo tudi službe za socialno varnost in flamska regija, da bi ugotovile, ali obstajajo sinergije. V sistemu SSM se lahko uporabniki identificirajo in avtentificirajo z uporabo različnih vrst eID: v večini primerov z nacionalnim sistemom eID, pa tudi z identifikacijo na podlagi bančnega računa in/ali žetona. Sistem se je prilagodil tudi podpori zahtevam uredbe eIDAS.

MAHIS (sistem socialne varnosti) izhaja iz belgijskega nacionalnega urada za socialno varnost. Ta sistem je namenjen delodajalcem (Mandator) in njihovim strokovnjakom za obračun plač (Mandate receiver). Na spletni strani sistem omogoča "e-izjavo" kot elektronski dokument v formatu PDF, ki ga morata podpisati obe strani. Potrjeno pooblastilo omogoča strokovnjaku za obračun plač, da opravi (socialne) upravne obveznosti v imenu delodajalca.

5.2 Češka

Češka elektronska osebna izkaznica (eOI) je kartica s čipom, izdana češkim državljanom, ki služi kot osnovni upravni dokaz identitete (z najvišjo stopnjo zanesljivosti) in državljanstva imetnika ter vsebuje vse informacije, vključene v tradicionalno osebno izkaznico. eOI vključuje potrdilo za elektronsko identifikacijo, prav tako pa ima dodaten prostor na čipu (16 vsebnikov), ki ga imetnik lahko uporabi za hrambo drugih potrdil, predvsem kvalificiranih potrdil za elektronski podpis. Češki državljani imajo z eOI možnost pridobitve svojih podatkov iz baze podatkov rezidentov, davčnega portala in drugih uradnih sistemov Češke. eOI je obvezna za vsakega državljan Čehije, starega 15 let ali več, aktiviranje funkcije elektronske identifikacije pa je izbirno. Državljan, čigar pravna sposobnost je omejena, lahko prav tako ima osebno izkaznico (ali njeno predhodnico brez čipa). eOI se lahko izda tudi državljanu, mlajšemu od 15 let, ali državljanu, ki nima prebivališča na ozemlju države članice Čehije. V primeru državljan, mlajšega od 15 let, za izdajo eOI zaprosi njegov zakoniti zastopnik. Del za elektronsko identifikacijo OI lahko aktivira samo imetnik, ki je starejši od 15 let in čigar pravna sposobnost ni bila omejena.

eOI se izdajo državljanom, mlajšim od 15 let, za čas veljavnosti pet let, za državljanke, starejše od 15 let, za čas veljavnosti 10 let, in za državljanke, starejše od 70 let, za čas veljavnosti 35 let. Dostavo eOI imetniku lahko opravi samo uradna oseba, ki mora obvezno preveriti fizično identiteto imetnika.

Postopek registracije edinstvenih identifikacijskih podatkov osebe upravljata občinski organ z razširjeno pristojnostjo in Ministrstvo za notranje zadeve. Taisti organi tudi izdajo osebi OI, in sicer navedeni občinski organi za rezidente, ministrstvo pa v primeru izdaje OI za krajše obdobje. OI izdeluje državno podjetje STC, ki izvaja dejavnost personalizacije. Avtentikacijski proces opravi Organ za državne registre (SZR), ki je upravni organ v pristojnosti ministrstva za notranje zadeve. ID številka OI omogoča nedvoumno identifikacijo imetnika kartice. Za elektronsko identifikacijo se uporablja dvofaktorska avtentikacija. Za navedeno sta potrebni fizična posest OI ter poznavanje dostopne kode IOK za uporabo identifikacijskega potrdila (od štiri do 10 mest).

Prepoznavanje prek OI se lahko opravi z osebnim računalnikom, mobilnim telefonom, tabličnim računalnikom ali z osebnim stikom s ponudnikom storitve. Uporabnik dokazuje identiteto s svojo OI prek programske opreme „eObčanka“ pri nacionalnem vozlišču za identifikacijo in overjanje (NIA), ki ga upravlja država. Nato NIA prenese informacije o uporabniku do ponudnika spletne storitve (SeP). SeP ima zaupanje v prejete osebne podatke, ki jih je zagotovila shema CZ eID. SeP je lahko kateri koli organ javnega sektorja, ki ponuja spletno storitev, ki zahteva preverjanje identitete. SeP je lahko tudi zasebna oseba, ki je dolžna potrditi identiteto osebe na spletu storitev.

Nadzorni organ nad izdajo je ministrstvo za notranje zadeve.

Agencija za digitalne in informacijske tehnologije trenutno razvija register pooblastil pooblaščenec, pod imenom "REZA. Ta bo omogočil elektronsko avtorizacijo dokumentov o pooblastilu in vzpostavil centraliziran sistem e-Pooblastil, ki bo dostopen organom do izteka veljavnosti pooblastil ali njihovega preklica. Cilj je poenostaviti in posodobiti postopke za zastopanje državljanov in podjetij pri stikih z organi. Ljudje bodo sistem REZA uporabljali vedno, ko bodo morali nekoga zastopati ali ko bodo potrebovali nekoga, ki jih bo zastopal v stikih z organi, na primer pri najemu računovodje za vložitev davčne napovedi. To bo omogočilo učinkovitejše zastopanje družinskih članov, podjetij direktorjev in posameznikov s pooblastilom, ne da bi jim bilo treba predložiti kakršne koli dokumente osebno.

5.3 Hrvaška

Hrvaška osebna izkaznica je elektronski javni dokument, s katerim državljan izkazuje identiteto, državljanstvo, spol, datum rojstva in prebivališče v Republiki Hrvaški. Osebna izkaznica je obvezna za državljane, ki so dopolnili 18 let starosti in imajo prijavljeno prebivališče v Republiki Hrvaški, pridobijo pa jo lahko tudi hrvaški državljani, ki ne živijo na Hrvaškem.

Osebna izkaznica vsebuje elektronski nosilec podatkov – čip, na katerega se poleg podatkov o identiteti, ki so vidni na izkaznici, shranita tudi eno ali dve digitalni potrdili, eno za elektronsko identifikacijo, drugo za kvalificirani elektronski podpis oziroma elektronski podpis, ki je pravno enakovreden lastnoročnemu podpisu.

Veljavnost osebne izkaznice in pripadajočih potrdil na čipu je pet let in je ni mogoče podaljševati. Po preteku veljavnosti je treba osebno izkaznico zamenjati (ni post-personalizacije za elektronski del). Za osebe nad 65 let zamenjava osebne izkaznice ni potrebna in je veljavna za nedoločen čas. Če je izdana s potrdilom, lahko oseba po poteku potrdila še naprej uporablja osebno izkaznico, vendar ne more uporabljati potrdil. Osebna izkaznica, izdana za otroke do petih let starosti, ne vsebuje potrdila za elektronsko identifikacijo niti kvalificiranega potrdila za kvalificirani elektronski podpis. Osebna izkaznica, izdana za osebo od petega do 18. leta starosti, vsebuje potrdilo za elektronsko identifikacijo, za osebe, starejše od 18 let, pa vsebuje poleg potrdila za elektronsko identifikacijo tudi potrdilo za kvalificirani elektronski podpis. Osebe, starejše od 65 let, lahko na zahtevo dobijo osebno izkaznico s potrdilom ali brez njega.

Osebne izkaznice v Republiki Hrvaški izdaja policijska uprava oziroma policijske postaje pod okriljem ministrstva za notranje zadeve, izdelava pa jih Agencija za komercialno djelatnost d. o. o. (AKD), ki je podjetje v državni lasti in ga je Vlada HR na podlagi Zakona o osebni izkaznici pooblastila za izdajanje osebni izkaznic in ustreznih kvalificiranih potrdil. AKD sicer izdeluje različne vrste osebni dokumentov in kartic ter vzdržuje celoten elektronski identifikacijski ekosistem z izdelavo osebni izkaznic, vgradnjo čipov, vzdrževanjem portala in podobno, prav tako pa izvaja tudi kvalificirane storitve zaupanja po Uredbi 910/2014/EU. Slednje izvaja pod nadzorom ministrstva, odgovornega za gospodarstvo.

Oseba vlogo za pridobitev osebne izkaznice poda osebno na policijski upravi oziroma policijski postaji, kjer ima prijavljeno stalno prebivališče. Če nima prijavljenega stalnega prebivališča v Republiki Hrvaški, lahko poda vlogo osebno na kateri koli policijski upravi oziroma policijski postaji. Za nedvoumno identifikacijo vlagatelja se uporablja posebna osebna številka občana (osebni identifikacijski broj). Vlagatelj pri tem predloži ustrezno fotografijo v zahtevani velikosti ter poda prstna odtisa kazalcev leve in desne roke. Osebno izkaznico ter podatke za aktivacijo elektronskega dela osebne izkaznice in podatke za registracijo na portalu elektronske osebne izkaznice vlagatelj prevzame na policijski upravi oziroma policijski postaji, na kateri je bila podana zahteva za izdajo.

Elektronska identifikacija in preverjanje elektronske identitete potekata centralno preko NIAS (ang. National Identification and Authentication System), ki je edina integracijska točka za vse ponudnike e-storitev. NIAS (in v okviru tega 910/2014/EU avtentikacijsko vozlišče za čezmejne transakcije) nudi in upravlja Agencija za finance (hr. Financijska agencija – izhaja iz nekdanjega SDK, podobno kot pri nas Urad za javna plačila). Za izvajanje dejavnosti v okviru sistema NIAS so ministrstvo za notranje zadeve, ministrstvo za javno upravo in Agencija za finance podpisali posebno pogodbo. Ministrstvo za javno upravo je kot ministrstvo, odgovorno za področje e-Hrvaške odgovorno za izvajanje Uredbe 910/2014/EU v delu, ki se nanaša na elektronsko identifikacijo.

Na Hrvaškem so v fazi priprave centralne rešitve za e-poblašanje, trenutno imajo rešitev samo znotraj področja e-davkov.

5.4 Slovaška

Slovaška je priglasila svojo e-osebno izkaznico visoke ravni zanesljivosti.

Slovaška republika izdaja dve vrsti kartic eID:

- kartica eID – elektronska izkaznica za državljane, izdana slovaškim državljanom pri starosti 15 let in več,
- kartica ePR – elektronska prebivališča, izdana tujim državljanom s prebivališčem v Slovaški republiki.

Slovaške eID izda Ministrstvo za notranje zadeve Slovaške republike s pomočjo naslednjih organizacijskih enot Policijske vojske Slovaške republike:

- Oddelek za dokumente in evidence predsedstva policijskih sil izdaja kartice eID na okrožnih direktoratih Policijskih sil Slovaške republike,
- obmejni in tujci na predsedstvu policijskih sil izdajajo kartice eRP v oddelkih za tujce Policije Policijske vojske,
- obe vrsti eID uporabljata enak mehanizem EAC v.1, ki je implementiran na isti strojni platformi, certificiran kontaktni čip Infineon SLE78CFX3000P, vgrajen v polikarbonatno kartico formata ID-1, in uporabljata identični certificirani matični operacijski sistem čipa ATOS CardOS v. 5.0.

5.5 Nizozemska

Področje uredbe eIDAS je implementirano v različno zakonodajo, npr. Zakon o telekomunikacijah, civilno pravo in splošno upravno pravo. Del o eID je prenesen v Zakon o digitalni vladi, ki je začel veljati marca 2023.

Pri pristopu za sredstva elektronske identifikacije sočasno obstajata javna in zasebna rešitev avtentikacije. Javna rešitev za državljane (DigiD) se osredotoča na dostop do javnih storitev (G2C). Nizozemska načrtuje DigiD izboljšati na dva načina: po eni strani z uvedbo novih potrdil na osebnih izkaznicah in voznških dovoljenjih, po drugi strani pa so v teku priprave na sprejetje zasebnih rešitev za avtentikacijo, ki bodo omogočale večjo stopnjo zaupanja, vendar ob pogoju izpolnjevanja strogih pogojev.

DigiD omogoča posameznikom, da se identificirajo v digitalne storitve. Z uporabo sistema DigiD se zanašajočim se sistemom razkrije identifikacijska številka osebe (angl. Citizen Service Number, BSN). Tako je mogoče preveriti podatke, ki so za to osebo že shranjeni v sistemih za te zanašajoče se sisteme. Trenutno prijava v sistem vključuje uporabniško ime in geslo, v nekaterih

primerih pa tudi besedilno sporočilo za nadaljnje preverjanje. Aplikacija DigiD je začela delovati leta 2017.

Aplikacija DigiD je na voljo na treh ravneh:

- uporabniško ime in geslo: DigiD);
- srednja (DigiD + SMS-overitev ali uporaba aplikacije DigiD),
- visoka raven (aplikacija DigiD, nadgrajena s preverjanjem istovetnosti),

DigiD Machtigen je spletni portal za pooblašcanje. Vladna agencija skrbi oziroma nudi storitev pooblašcanja državljanom, ki imajo DigiD ID.

Čeprav zakonsko še ni obvezen, je DigiD postal glavni sistem za preverjanje identitete za državljane.

DigiD Authorise omogoča uporabnikom digitalne storitve, da pooblastijo nekoga, da deluje v njihovem imenu. To lahko pride prav, če uporabnik ni večš uporabe računalnikov ali digitalnih storitev ali pa želi nalogo prepustiti komu, ki je bolje seznanjen s tem področjem. Uporabnikom, ki pooblaščajo, ni treba razkriti lastnega znaka DigiD osebi, ki jo pooblastijo, in ji podelijo pooblastilo samo za eno določeno storitev

Obstaja tudi eHerkenning, okvir zaupanja sredstev elektronske identifikacije, ki omogoča avtentikacijo za vladne agencije in podjetja. Z žetonom za preverjanje pristnosti eHerkenning se lahko uporabniki prijavijo v spletne storitve, ki jih ponujajo vladne agencije in podjetja. Avtentikacijski žetoni so tehnološko nevtralni, zato je uporabnikom na voljo vrsta možnosti (npr. SMS, OTP, potrdilo, uporabniško ime/geslo). Lahko se avtentikacijski žetoni uporabijo v kombinaciji z registrom pooblastil: uporabniki morajo biti pooblaščeni s strani svojih za naloge, ki jih lahko opravljajo. Ob koncu leta 2021 je bilo opravljenih več kot milijon avtentikacij.

6. PRESOJA POSLEDIC NA POSAMEZNA PODROČJA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlaganimi spremembami se z vidika večje digitalne dostopnosti sledi olajševanju postopkov v zvezi z ustvarjanjem pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo v pravnem prometu. Organi, ki se bodo zanašali na pooblastilo v elektronski obliki, bodo lahko v evidenci pooblastil sproti preverjali veljavnost pooblastila v elektronski obliki. S tem pa se bo zmanjšala možnost poneverb. Hkrati pa se bo z razširitvijo mest za sprejem pooblastil omogočilo dostopnost večjemu številu državljanov in s tem dosegljivost elektronskih storitev tudi tistim, ki nimajo pogojev za to.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za obveznosti strank do javne uprave.

6.2 Presoja posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

S sprejemom zakona se bo zaradi spodbujanja k elektronskem poslovanju zmanjšal vpliv na okolje, hkrati pa se bo zmanjšala tudi proizvodnja fizičnih plastičnih kartic zdravstvenega zavarovanja, saj bo vsak imetnik elektronske osebne izkaznice le-to lahko uporabljal tudi kot kartico zdravstvenega zavarovanja.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Sprejem zakona ne bo imel posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona nima posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic na druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Ministrstvo za digitalno preobrazbo bo povezavo na sprejet zakon objavilo na svojih spletnih straneh.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Ministrstvo za digitalno preobrazbo bo še naprej spremljalo izvajanje sprejetega predpisa s pomočjo odzivov izvajalcev zakona, uporabnikov sredstev elektronske identifikacije (npr. osebnih izkaznic, SMS- PASS) ter uporabnikov storitev zaupanja. Nadzorni organ za sredstva elektronske identifikacije ter storitve zaupanja je organ v sestavi ministrstva, pristojnega za informacijsko družbo (trenutno je to Inšpektorat za informacijsko družbo).

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Osnutek zakona je bil dne 16. 9. 2024 že objavljen v okviru javne obravnave na državnem portalu eDemokracija: [eUprava - Predlog predpisa](#) z rokom 30 dni za morebitne pripombe. Novica o javni obravnavi je bila objavljena na spletnem mestu Ministrstva za digitalno preobrazbo: [Javna obravnava predloga novele Zakona o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja | GOV.SI](#).

Zainteresirana javnost je lahko predloge, pripombe in mnenja oddala neposredno na portalu eDemokracija ali poslala na elektronski naslov gp.mdp@gov.si.

V javni obravnavi sta pripombe na predlog zakona podala Pošta Slovenije d.o.o. (v nadaljevanju: Pošta Slovenije) in Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES).

Pošta Slovenije v podanih pripombah uvodoma izpostavlja pomensko opredelitev izraza 'organ javnega sektorja' v veljavnem zakonu (v 3. točki prvega odstavka 2. člena), pravno ureditev upravnih organov, njihovo hierarhično strukturo in izpostavlja pomen njihovih zakonsko dodeljenih pristojnosti za nadaljnjo utemeljitev očitanih neskladnosti predlaganih sprememb in dopolnitev veljavnega zakona z drugimi upravnimi predpisi (še posebej predlagane spremembe 40. člena in 41. člena veljavnega zakona). Pošta Slovenije meni, da v kolikor ti (drugi) upravni pravni predpisi ne vsebujejo določil o elektronskem poslovanju (npr. elektronski oddaji vloge, ipd.), jih mora predlagati v dopolnitev tisto resorno ministrstvo, ki je pristojno sprejemati dopolnitve in spremembe pravnih predpisov, kar naj bi izhajalo iz 16. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; v nadaljevanju: ZDU-1) in to tudi izpostavlja pri podanih konkretnih predlogih za spremembo 40. in 41. člena veljavnega zakona. Pošta Slovenije v povezavi s predlogom zakona opozarja na nejasnost vsebine predlaganih sprememb in dopolnitev 40. in 41. člena in očita njihovo neskladnost z določili Uredbe 910/2014/EU ter poudarja, da je Uredba 910/2014/EU jasna in da gre pri storitvah zaupanja za plačljive storitve na trgu, ki jih lahko ponujajo tudi drugi subjekti, ki

niso organi javnega sektorja; nadalje nasprotuje predlagani rešitvi dodajanja poimensko imenovanega organa javnega sektorja, konkretno centra za socialno delo z utemeljitvijo, da so slednji že zajeti v veljavnem zakonu z besedno zvezo »organi javnega sektorja« in pojasnjuje, da se po ZDU-1 štejejo za pristojne izvajati državne upravne zadeve. Pošta Slovenije tudi očita neskladje z določili 74.a členu ZDU-1 in da vsebina predlaganega 45.a člena ni ustrezna ter predlaga, da se ne pristopi v sprejem novega 45.a člena, temveč da se spremeni 45. člen veljavnega zakona ter podaja konkreten predlog spremembe tega člena.

Predlogi Pošte Slovenije niso bili upoštevani. Razlogi za neupoštevanje pripomb so podani v nadaljevanju. Uvodoma je treba poudariti, da je bilo že pri pripravi veljavnega zakona zelo veliko pozornosti namenjeno temu, da zakon ne posega v druge predpise ter da zakon določa pravila, ki so lastna vsebini njegovega urejanja in se ob trku na druge zakone obravnavajo kot *lex specialis*.

V zvezi z očitki Pošte Slovenije k predlagani spremembi 40. člena pojasnjujemo, da obravnavani 40. člen določa naloge ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija, ki jih ta zagotavlja za državne organe in ne organe javnega sektorja, ki so navedeni pod 3. točko 2. člena veljavnega zakona. V povezavi s plačljivostjo storitev na trgu, ki jih lahko ponujajo subjekti, ki niso organi javnega sektorja, pojasnjujemo, da Uredba 910/2014/EU ni namenjena vzpostavljanju storitev na trgu, temveč (med drugim tudi) urejanju področja storitev zaupanja, pri katerih gre lahko tudi za storitve, ki so praviloma plačljive. Veljavni zakon kot takšen tudi ne prepoveduje zagotavljanja storitev zaupanja na trgu, v konkretnem členu pa določa pristojnost ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja za potrebe državnih organov – in ne celotnega javnega sektorja. Glede na to, da je ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija imel tudi že pred uveljavitvijo Uredbe 910/2014/EU vzpostavljen celoten sistem za izvajanje storitev zaupanja, bi bilo z vidika države neracionalno in stroškovno neupravičeno, da teh storitev državni organi ne bi uporabljali tudi v prihodnje ali da bi poleg teh storitev uporabljali istočasno tudi dodatne storitve. Nadaljnje opravljanje dela ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija ni v neskladju z določili Uredbe 910/2014, temveč jih upošteva na točno takšen način, kot so bile mišljene – kot ureditev področja zagotavljanja storitev zaupanja. Pri zagotavljanju tovrstnih storitev pa državni organ v nobenem primeru ne sledi načelom tržne dejavnosti, saj mu to prepoveduje vrsta predpisov. Posledično lahko za namene zagotavljanja svoje storitve zaračuna le stroške, ki jih ima z zagotavljanjem posamezne storitve. Pomislek Pošte Slovenije glede nasprotja interesov po našem mnenju ni upravičen, saj lahko do slednjega pride le pri zagotavljanju nalog, ki se zagotavljajo iz različnih vsebinskih razlogov in ne na način, da se v enem primeru krši pravila o zaračunavanju storitev.

Posebej v zvezi s predlogom spremembe 41. člena in očitki Pošte Slovenije, da lahko nalogo prijavnih služb opravlja le državni organ, poudarjamo, da prijavno službo lahko določi le vsak ponudnik storitev zaupanja sam zase. Ker gre v konkretnem primeru za ponudnika, ki je tudi sam državni organ, je edino smiselno da bo za prijavno službo uporabil organizacijske strukture, ki so že vzpostavljene, istočasno pa ob tem upošteval, ali takšne strukture zagotavljajo dovolj veliko količino strank, ki opravljajo posamezne postopke pri posameznem organu, da je takšno službo racionalno organizirati. Pri tem pa ne gre za to, kot zmotno navaja Pošta Slovenije, da bi se s tem zakonskim členom določila prijavnih služb za vse ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja na ozemlju Republike Slovenije. Pripombe Pošte Slovenije v zvezi s širitvijo organov, ki lahko zagotavljajo prijavnih služb, v smislu, da bi jih bilo treba širiti na vse organe javnega sektorja, ni mogoče upoštevati, ker vsi organi javnega sektorja nimajo dela organiziranega na način, da bi omogočal opravljanje nalog prijavnih služb. Širjenje prijavnih služb na vse organe bi pomenilo neupoštevanje načel ekonomičnosti delovanja državnih organov, h katerim so vsi državni organi zavezani pri svojem delu. Prav tako ni mogoče upoštevati predloga Pošte Slovenije, da bi morali urediti vsebino v drugih zakonih, saj drugi zakoni ne obravnavajo vprašanja zagotavljanja prijavnih služb za storitve zaupanja. Širjenje prijavnih služb na Pošto Slovenije pa tudi ne bi bilo v skladu z načelom ekonomičnosti, saj je Pošta Slovenije izvajalec nekaterih storitev, ki jih zagotavlja v

skladu z vsakokrat veljavno pogodbo. V zvezi z navedbo Pošte Slovenije glede neskladja med določili veljavnega zakona in ZDU-1 pojasnjujemo, da je veljavni zakon v primerjavi z ZDU-1 lex specialis in kot takšen točno določa točno določen del storitev. Predlagane spremembe širitve prijavnih služb na centre za socialno delo upoštevajo postopke, ki se vodijo pri centrih za socialno delo, pri tem pa ne posegajo v že veljavna zakonska določila in tudi ne izključujejo Pošte Slovenije pri izvajanju storitev skladno z drugim odstavkom 45. člena veljavnega zakona. Drugi odstavek 45. člena veljavnega zakona namreč obravnava popolnoma drugo vsebino, to je zagotavljanje možnosti uporabe centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis, ki jo za vse organe javnega sektorja brezplačno zagotavlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo (slednje je določeno v 28.a členu ZDU-1).

Pripombe Pošte Slovenije v zvezi z nameravanim zagotavljanjem pooblastil v okviru centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis niso povsem jasne, saj je centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis storitev, ki jo v skladu z 28.a členom ZDU-1 zagotavlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo. Posledično v storitev ni mogoče vključevati storitev zunanjih izvajalcev. V zvezi s predlaganim 45.a členom in pripombami Pošte Slovenije glede zagotavljanja pooblastil pojasnjujemo, da je predlagano urejanje pooblastila posledica težnje po ureditvi možnosti vzpostavitve centralne evidence pooblastil v elektronski obliki, ki bi se lahko uporabljala v posameznih postopkih, ki se vodijo v elektronski obliki, in na način, da se je mogoče na evidenco zanesti, ne pa, da v okviru posameznega postopka ne bi bilo mogoče podati posameznega pooblastila. Prav tako predlog 45.a člena natančno določa nastanek dokumentov (čas, obliko, izvirno obliko itd.) – pooblastilo nastane v postopku pri organu. Preklic pooblastila je sicer urejen v našem pravnem redu, zato podrobnejša določila v zvezi s tem niso potrebna. Pooblastil v fizični obliki se s predlogom na noben način ne ukinja, temveč se le ureja postopek priprave pooblastila, če ga želi posameznik uporabljati v elektronskih postopkih.

AJPES glede predlaganega novega 46.a člena (evidenca pooblastil v elektronski obliki) zastavlja vprašanje, kako bodo to storitev lahko uporabljali uslužbenci AJPES pri izvajanju svojih nalog, predvsem tudi v luči obstoja aplikacije AJPES, ePooblastila in verjetnosti odstopanja vnesenih pooblastil v obeh evidencah pooblastil in pritisku strank na uporabo storitve, ki jo upravlja država. Uvodoma pojasnjujemo, da je rešitev SI-CeP namenjena predvsem končnim uporabnikom in ne za urejanje pravice dostopanja do določenih delov informacijskih storitev, za katero se dodeljujejo pravice uslužbencem pri izvajanju postopkov in uporabljanju informacijskih rešitev. V ta namen se pogosto uporablja rešitev Varnostna shema, ki jo tudi zagotavlja Ministrstvo za digitalno preobrazbo. Končni uporabniki pa bodo lahko uporabljali sistem SI-CeP, ki je že razvit in bo kmalu v uporabi. Vsak sistem, ki bo želel uporabiti storitve SI-CeP za svoje končne uporabnike, bo moral svojo storitev natančno opredeliti v katalogu storitev z vsemi podrobnostmi glede zahtev za e-pooblaščenje. Če AJPES ne bo želel uporabljati storitve SI-CeP, potem ne bo priglasi tega v katalogu storitev. Če bo želel uporabljati oba sistema(svoja AJPES ePooblastila in tudi SI-CeP) za pooblastila za svoje končne uporabnike, se po potrebi lahko sistem SI-CeP tudi prilagodi. AJPES v zvezi s predlagano opredelitvijo postopanja v primeru prenehanja obstoja pooblaščenca oz. pooblastitelja, ki je fizična oseba (smrt) v četrtem odstavku 46.a člena pripominja, da ni opredeljena tudi enakovredna določba za prenehanje obstoja pooblaščenca oz. pooblastitelja, ki je pravna oseba (izbris). Pripomba je bila upoštevana na način, da je v petem odstavku 46.a člena določena ureditev tudi za prenehanje obstoja pooblaščenca oz. pooblastitelja, ki je pravna oseba.

Informacijski pooblaščenec je podal pripombe oziroma mnenje v odgovoru na Oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov pri pripravi predlaganega zakona in je iz vidika osebnih podatkov (tudi tveganj, ki bi lahko izhajala iz povezovanja zbirk osebnih podatkov ter hrambe podatkov) poudaril pomen vzpostavitve ustrezne zakonske podlage za predlagani novi 46.a člen (evidenca pooblastil v elektronski obliki). Mnenje Informacijskega pooblaščenca je bilo upoštevano bodisi s spremembami ali dopolnitvami predlaganega zakonskega besedila (dopolnitve, ki zagotavljajo večjo jasnost uporabe evidence pooblastil v elektronski obliki s strani organov javnega sektorja)

bodisi z nadaljnjo dopolnitvijo ocene učinkov v elementih, na katere je Informacijski pooblaščenec opozoril, s poudarkom na dopolnitvi ocene samih tveganj.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Zunanji strokovnjaki in pravne osebe pri pripravi predloga zakona niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Mag. Ksenija Klampfer, ministrica za digitalno preobrazbo,
- Dr. Aida Kamišalić Latifić, državna sekretarka, Ministrstvo za digitalno preobrazbo Republike Slovenije,
- Mojca Štruc, v. d. generalne direktorice Direktorata za digitalno družbo,
- Tina Bizjak Ahačič, sekretarka, vodja Službe za pravne in zakonodajne zadeve,
- Dr. Simona Kralj Zatler, sekretarka, Služba za pravne in zakonodajne zadeve.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKI IDENTIFIKACIJI IN STORITVAH ZAUPANJA

1. člen

V Zakonu o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 – ZDU-1M in 18/23 – ZDU-1O) se v 1. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ta zakon ureja osebno elektronsko identiteto, ki jo dodeli Republika Slovenija, in sredstva elektronske identifikacije, s katerimi se dokazuje ta elektronska identiteta, ter na tej elektronski identiteti temelječo shemo elektronske identifikacije v skladu z zahtevami iz Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/1183 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 v zvezi z vzpostavitvijo evropskega okvira za digitalno identiteto (UL L št. 2024/1183 z dne 30. 4. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 910/2014/EU) za prigrasitev shem elektronske identifikacije ter pristojne organe, enotno kontaktno točko in kazenske določbe za izvajanje Uredbe 910/2014/EU.«.

2. člen

V prvem odstavku 4. člena se za veznikom »in« dodata besedi »ga hraniti«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Imetnik kvalificiranega potrdila, ki je fizična oseba, mora podatke, ki so potrebni za njegovo uporabo, uporabljati osebno in hraniti s skrbnostjo dobrega gospodarja.«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Imetnik kvalificiranega potrdila, ki je pravna oseba, mora podatke, ki so potrebni za njegovo uporabo, uporabljati in hraniti s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika.«.

3. člen

Doda se nov 4.a člen, ki se glasi:

»4.a člen
(prepovedana uporaba s strani tretjih oseb)

- (1) Uporaba sredstva elektronske identifikacije s strani tretje osebe, ki ni imetnik tega sredstva elektronske identifikacije, je prepovedana.
- (2) Uporaba podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, elektronskega žiga ali za avtentikacijo spletišča s strani tretje osebe, ki ni imetnik potrdila, na katerega se ti podatki nanašajo, je prepovedana.«.

4. člen

V četrtem odstavku 5. člena se besedilo » , ki dopolni šest let,« nadomesti z besedilom »ob rojstvu«.

5. člen

V tretjem odstavku 25. člena se besedilo »2., 3., 4., 5. in 7.« nadomesti z besedilom »3., 4., 5., 6. in 8.«.

6. člen

V prvem, drugem in tretjem odstavku 29. člena se besedilo »v skladu s točko (a) prvega odstavka« nadomesti z besedilom »v skladu s točko (d) 1a. odstavka«.

7. člen

V tretjem odstavku 31. člena se besedilo »2., 3. in 4.« nadomesti z besedilom »3., 4. in 5.«, števniki »5.« pa nadomesti s števnikom »6.«.

8. člen

Naslov 40. člena se spremeni tako, da se glasi:

»40. člen

(ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja za državne organe in centre za socialno delo)«.

V prvem odstavku se za besedno zvezo »državnih organov« doda besedilo »in centrov za socialno delo«.

9. člen

V prvem odstavku 41. člena se za besedno zvezo »državni organi« doda vejica in besedilo »centri za socialno delo in javne agencije«.

10. člen

»V 45. členu se črtata šesti in sedmi odstavek.

11. člen

Za 45. členom se doda nov 45. a člen, ki se glasi:

»45.a člen

(pooblastilo v elektronski obliki)

(1) Pooblastilo v elektronski obliki iz četrte alineje prvega odstavka prejšnjega člena pripravita pooblastitelj ali pooblaščenec prek centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis in vsebuje podatke o pooblastitelju in pooblaščenцу, obsegu in času trajanja pooblastila. Pooblastilo podpiše pooblastitelj s kvalificiranim elektronskim podpisom.

(2) Pooblastilo s podatki o pooblastitelju in pooblaščenцу, obsegu in času trajanja pooblastila lahko pooblastitelj poda tudi osebno pri organu, pristojnem za prejem pooblastil. Istovetnost predlagatelja pooblastila ugotovi oseba, ki je pooblaščena s strani predstojnika pristojnega organa za prejem pooblastil, na podlagi veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ. Pooblastitelj preveri pravilnost podatkov na pooblastilu ter pooblastilo podpiše pred osebo, ki je pooblaščena s strani predstojnika pristojnega organa za prejem pooblastil, na mesto, ki je za to predvideno na pooblastilu. Pooblastitelj s svojim podpisom jamči za pravilnost podatkov na pooblastilu.

(3) Pristojna oseba iz prejšnjega odstavka vnese podatke iz pooblastila v evidenco pooblastil v elektronski obliki in s svojim kvalificiranim elektronskim podpisom potrdi verodostojnost pooblastila iz prejšnjega odstavka.

(4) Organi, pristojni za prejem pooblastil iz drugega odstavka tega člena, so upravne enote. Vlada lahko z uredbo določi tudi druge organe, pristojne za prejem pooblastil.

(5) Preklic ali odpoved elektronskega pooblastila lahko izvedeta pooblastitelj ali pooblaščenec prek centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis ali z izjavo pred osebo, ki je pooblaščena s strani predstojnika pristojnega organa za prejem pooblastil, na način iz drugega odstavka tega člena.«.

12. člen

V prvem odstavku 46. člena se besedilo »prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »45. člena tega zakona«.

Črtajo se tretji, četrti in peti odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane tretji odstavek, se v prvem stavku besedilo »prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »45. člena tega zakona«.

Sedmi odstavek se črta.

13. člen

Za 46. členom se doda nov 46. a člen, ki se glasi:

»46.a člen

(evidenca pooblastil v elektronski obliki)

(1) Za zagotavljanje storitve iz četrte alineje prvega odstavka 45. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, vodi v elektronski obliki evidenco pooblastil, v kateri organi preverjajo obstoj, veljavnost in obseg pooblastila.

(2) Evidenca pooblastil vsebuje podatke:

- osebno ime fizične osebe ali firmo poslovnega subjekta pooblaščenca in pooblastitelja,
- davčna številka in EŠEI pooblaščenca in pooblastitelja,
- elektronski naslov pooblaščenca in pooblastitelja, če ga pooblaščenec ali pooblastitelj navedeta,
- čas veljavnosti pooblastila,
- identifikator pooblastila,
- obseg pooblastila,
- podpis pooblastitelja oziroma pristojne osebe iz tretjega odstavka 45.a člena tega zakona,
- datum smrti pooblastitelja oziroma pooblaščenca,
- datum zadnje uporabe pooblastila,
- pooblastilo.

(3) Evidenca pooblastil se pri zagotavljanju storitev iz četrte alineje prvega odstavka 45. člena tega zakona ob ustvarjanju pooblastila na zahtevo pooblastitelja ali pooblaščenca povezuje s centralnim registrom prebivalstva oziroma s poslovnim registrom z namenom preverjanja ustreznosti vnesenih podatkov, in sicer tako, da se iz evidence pooblastil:

- centralnemu registru prebivalstva posreduje osebno ime in davčno številko pooblaščenca ali pooblastitelja, ki je fizična oseba, centralni register prebivalstva pa posreduje podatek o ujemanju prejetih podatkov pri kreiranju pooblastila,
- poslovnemu registru posreduje firmo in davčno številko pooblaščenca ali pooblastitelja, ki je poslovni subjekt, poslovni register pa posreduje podatek o ujemanju prejetih podatkov pri kreiranju pooblastila.

(4) Veljavnost pooblastila iz evidence pooblastil se preveri za namene identifikacije in avtentikacije pooblaščenca ali pooblastitelja pred izvedbo postopka v elektronski obliki. Veljavnost pooblastil iz evidence pooblastil se lahko preveri z neposrednim vpogledom v evidenco pooblastil s strani organa javnega sektorja ali s povezovanjem evidence pooblastil in informacijske rešitve, v kateri je predvideno preverjanje veljavnosti pooblastila, če je to tehnično mogoče. Povezovanje se izvede tako, da se v evidenco pooblastil vnese podatek o EŠEI pooblaščenca ali pooblastitelja in pridobi podatek o veljavnosti pooblastila in pooblastilo. Če se preverjanje veljavnosti pooblastila izvede prek centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis, se ob tem obdelujejo podatki o tem, kdo je pooblaščenec, ki se želi prijaviti v določeno storitev, kdo je pooblastitelj, v katero storitev se želi posameznik prijaviti in samo pooblastilo. Podatki, ki se obdelujejo za namene preverjanja pooblastila, se hranijo izključno za čas posredovanja podatkov ponudnikom elektronskih storitev in se po posredovanju podatkov izbrišejo iz centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis.

(5) Pri preverjanju veljavnosti pooblastila se v:

- centralnem registru prebivalstva preveri datum smrti pooblastitelja in pooblaščenca tako, da evidenca pooblastil posreduje centralnemu registru prebivalstva davčno številko pooblaščenca ali pooblastitelja, ki je fizična oseba, centralni register prebivalstva pa posreduje nazaj podatek o datumu morebitne smrti,
- poslovnem registru preveri datum prenehanja pravne osebe, ki je pooblastitelj ali pooblaščenec tako, da evidenca pooblastil posreduje poslovnem registru davčno številko pooblaščenca ali pooblastitelja, poslovni register pa posreduje nazaj podatek o datumu morebitnega prenehanja.

(6) Pooblastilo in podatki iz drugega odstavka tega člena se iz evidence pooblastil izbrišejo šest mesecev po preteku veljavnosti pooblastila ali po posredovanju zahteve za preklic pooblastila s strani pooblastitelja ali odpovedi s strani pooblaščenca, tri leta po ugotovljeni smrti pooblastitelja ali pooblaščenca in pet let po zadnji uporabi tega pooblastila s strani pooblaščenca.«.

14. člen

V drugi alineji 52. člena se besedilo »s 17. členom« nadomesti z besedilom »46b členom«.

15. člen

Za 53. členom se doda novo 5. a poglavje »Enotna kontaktna točka« in nov 53.a člen, ki se glasi:

»53.a člen (enotna kontaktna točka)

Naloge enotne kontaktne točke iz prvega odstavka 46c člena Uredbe 910/2014/EU izvaja inšpekcija za informacijsko družbo.«.

16. člen

54. člen se spremeni tako, da se glasi:

»54. člen (prekrški ponudnika storitev zaupanja)

(1) Z globo od 5.000 do 5.000.000 evrov oziroma višine enega odstotka skupnega svetovnega letnega prometa pravne osebe, doseženega v preteklem poslovnem letu, odvisno od tega, kateri znesek je višji, se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. začne zagotavljati kvalificirane storitve zaupanja, ne da bi bil njen kvalificirani status naveden na zanesljivem seznamu (tretji odstavek 21. člena Uredbe 910/2014/EU);
2. uporablja znak zaupanja EU za kvalificirane storitve zaupanja v nasprotju s prvim odstavkom 23. člena Uredbe 910/2014/EU.

(2) Z globo od 3.000 do 5.000.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 3.000 do 5.000.000 evrov oziroma višine enega odstotka skupnega letnega prometa pravne osebe, doseženega v preteklem poslovnem letu, odvisno od tega, kateri znesek je višji, se za prekršek kaznuje pravna oseba, če kot ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja:

1. pri zagotavljanju nekvalificiranih storitev zaupanja nima ustreznih politik in ne sprejema ustreznih ukrepov v zvezi z obvladovanjem pravnih, poslovnih, operativnih in drugih neposrednih ali posrednih tveganj (točka (a) prvega odstavka 19a člena Uredbe 910/2014/EU);
2. pri zagotavljanju nekvalificiranih storitev zaupanja brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje v 24 urah po seznanitvah s kršitvami varnosti ali prekinitvami, ne obvesti nadzornega organa, določljivih prizadetih posameznikov, javnosti in po potrebi drugih pristojnih organov v primerih, ko to zahteva točka (b) prvega odstavka 19a člena Uredbe 910/2014/EU;
3. ne zagotovi, da je na njegovem spletišču navedena povezava do ustreznega zanesljivega seznama (drugi odstavek 23. člena Uredbe 910/2014/EU);

4. ne preveri identitete in drugih posebnih lastnosti osebe, za katero izdaja kvalificirano potrdilo ali kvalificirano elektronsko potrdilo o atributih (prvi odstavek 24. člena Uredbe 910/2014/EU);
5. pri zagotavljanju kvalificiranih storitev zaupanja ne izpolnjuje zahtev iz drugega odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU;
6. preklica ne zabeleži v svoji podatkovni zbirki potrdil ali ga ne objavi pravočasno (tretji odstavek 24. člena Uredbe 910/2014/EU);
7. ne zagotovi informacij o veljavnosti ali preklicu izdanih kvalificiranih potrdil (četrti odstavek 24. člena Uredbe 910/2014/EU);
8. izda kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge I Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 28. člena Uredbe 910/2014/EU);
9. ponovno aktivira kvalificirana potrdila za elektronski podpis, potem ko so bila že preklicana (četrti odstavek 28. člena Uredbe 910/2014/EU);
10. pri začasni razveljavitvi kvalificiranega potrdila za elektronski podpis ne ukrepa v skladu z drugim, tretjim, četrtim ali petim odstavkom 36. člena tega zakona;
11. omogoči ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa z napravo, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge II Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 29. člena Uredbe 910/2014/EU);
12. pri izvajanju upravljanja naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa na daljavo ne izpolnjuje zahtev iz prvega odstavka 29a člena Uredbe 910/2014/EU;
13. zagotavlja potrjevanje veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov, ne da bi izpolnjeval zahteve iz prvega odstavka 32. člena Uredbe 910/2014/EU;
14. ne zagotovi sistema za potrjevanje veljavnosti kvalificiranega elektronskega podpisa, ki zanašajoči se stranki zagotavlja pravilne rezultate postopka potrjevanja veljavnosti in ji omogoča odkrivanje vseh zadevnih varnostnih vprašanj v skladu z drugim odstavkom 32. člena Uredbe 910/2014/EU;
15. zagotavlja potrjevanje veljavnosti naprednih elektronskih podpisov, ki temeljijo na kvalificiranih potrdilih, ne da bi izpolnjeval zahteve iz prvega odstavka 32a člena Uredbe 910/2014/EU;
16. ne zagotovi sistema za potrjevanje veljavnosti naprednega elektronskega podpisa, ki temelji na kvalificiranem potrdilu in zanašajoči se stranki zagotavlja pravilne rezultate postopka potrjevanja veljavnosti in ji omogoča, da zazna vse zadevne varnostne probleme v skladu z drugim odstavkom 32a člena Uredbe 910/2014/EU;
17. zagotavlja kvalificirano storitev potrjevanja veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov, ne da bi izpolnjeval zahteve iz prvega odstavka 33. člena Uredbe 910/2014/EU;
18. zagotavlja kvalificirano storitev hrambe kvalificiranih elektronskih podpisov, ne da bi izpolnjeval zahteve iz prvega odstavka 34. člena Uredbe 910/2014/EU;
19. ne prekliče kvalificiranih potrdil v primerih iz prvega odstavka 34. člena tega zakona;
20. ne prekliče kvalificiranih potrdil v primeru iz drugega odstavka 34. člena tega zakona;
21. nima določenega načina obveščanja iz tretjega odstavka 34. člena tega zakona;
22. izvede preklic v nasprotju s tretjim odstavkom 35. člena tega zakona;
23. izda kvalificirano potrdilo za elektronski žig, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge III Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 38. člena Uredbe 910/2014/EU);

24. ponovno aktivira kvalificirana potrdila za elektronski žig, potem ko so bila že preklicana (četrti odstavek 38. člena Uredbe 910/2014/EU);
25. omogoči ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga z napravo, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge II Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 39. člena Uredbe 910/2014/EU);
26. pri izvajanju upravljanja naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga na daljavo smiselno ne izpolnjuje zahtev iz 29a člena Uredbe 910/2014/EU (39a člen Uredbe 910/2014/EU);
27. zagotavlja potrjevanje veljavnosti in hrambo kvalificiranih elektronskih žigov, ne da bi smiselno izpolnjeval zahteve iz 32., 33. in 34. člena Uredbe 910/2014/EU (40. člen Uredbe 910/2014/EU);
28. zagotavlja potrjevanje veljavnosti naprednih elektronskih žigov, ki temeljijo na kvalificiranih potrdilih ali sistem za potrjevanje veljavnosti naprednega elektronskega žiga, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, ne da bi smiselno izpolnjeval zahteve iz 32a člena Uredbe 910/2014/EU (40a člen Uredbe 910/2014/EU);
29. izda kvalificirani elektronski časovni žig v nasprotju z zahtevami iz 42. člena Uredbe 910/2014/EU;
30. zagotavlja kvalificirane storitve elektronske priporočene dostave v nasprotju z zahtevami iz prvega odstavka 44. člena Uredbe 910/2014/EU;
31. izda kvalificirano potrdilo za avtentikacijo spletišč, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge IV Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 45. člena Uredbe 910/2014/EU);
32. izda kvalificirana elektronska potrdila o atributih, ki ne izpolnjujejo zahteve iz Priloge V Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 45d člena Uredbe 910/2014/EU);
33. ne upošteva dodatnih pravil za zagotavljanje storitev elektronskega potrjevanja atributov (45h člen Uredbe 910/2014/EU);
34. ne upošteva zahtev za kvalificirane storitve elektronskega arhiviranja (prvi odstavek 45j člena Uredbe 910/2014/EU);
35. ne upošteva zahtev za kvalificirane elektronske evidence (prvi odstavek 45l člena Uredbe 910/2014/EU);
36. ne hrani osebnih in drugih podatkov iz 27. člena tega zakona še deset let po prenehanju veljavnosti izdanega kvalificiranega potrdila ali deset let po koncu postopka, če se postopek ni končal z izdajo kvalificiranega potrdila.

(4) Z globo od 2.000 do 5.000.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prvega ali tretjega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 2.000 do 5.000.000 eurov oziroma višine enega odstotka skupnega svetovnega letnega prometa pravne osebe, doseženega v preteklem poslovnem letu, odvisno od tega, kateri znesek je višji, se za prekršek kaznuje ponudnik storitev zaupanja ali kvalificiranih storitev zaupanja, ki kot pravna oseba še naprej opravlja dejavnost, čeprav mu je nadzorni organ delno ali v celoti prepovedal opravljanje dejavnosti.

(7) Z globo od 2.000 do 5.000.000 eurov se za prekršek kaznuje ponudnik storitev zaupanja ali kvalificiranih storitev zaupanja, ki kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(8) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz šestega odstavka tega člena.

(9) Letni svetovni promet iz prvega in šestega odstavka tega člena se določi glede na zadnje razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril pristojni organ družbe, oziroma glede na skupni letni promet ali ustrezne vrste prihodka, ki izhaja iz zadnje razpoložljive konsolidirane letne bilance, ki jo je odobril pristojni organ matične družbe, če pravna oseba pripravi konsolidirane računovodske izkaze na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, pri čemer se upošteva višji znesek.«.

17. člen

Za 54. členom se doda nov 54.a člen, ki se glasi:

»54.a člen

(prekrški ponudnikov spletnih brskalnikov)

(1) Z globo od 5.000 do 5.000.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. ne prizna kvalificiranih potrdil za avtentikacijo spletišč (1a. odstavek 45. člena Uredbe 910/2014/EU);

2. ne zagotovi, da so podatki o identiteti, potrjeni v potrdilu, in dodatni potrjeni atributi prikazani na uporabniku prijazen način (1a. odstavek 45. člena Uredbe 910/2014/EU);

3. ne zagotovi podpore in interoperabilnosti s kvalificiranimi potrdili za avtentikacijo spletišč po prvih petih letih delovanja kot ponudnik storitev brskanja po spletu (1a. odstavek 45. člena Uredbe 910/2014/EU);

4. sprejme preventivne ukrepe na področju kibernetске varnosti v zvezi s kvalificiranimi potrdili za avtentikacijo spletišč, kadar niso podani utemeljeni pomisleki, povezani s kršitvami varnosti ali izgubo celovitosti identificiranega potrdila ali sklopa potrdil (drugi odstavek 45a člena Uredbe 910/2014/EU);

5. o svojih pomislekih brez nepotrebneга odlašanja uradno ne obvesti Evropske Komisije, pristojnega nadzornega organa, subjekta, za katerega je bilo potrdilo izdano, in ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki je izdal navedeno potrdilo ali sklop potrdil, skupaj z opisom ukrepov, sprejetih za njihovo odpravo, kot to določa tretji odstavek 45a člena Uredbe 910/2014/EU.

(2) Z globo od 3.000 do 5.000.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

18. člen

56. člen se spremeni tako, da se glasi:

»56. člen

(nezakonita uporaba sredstva elektronske identifikacije in nezakonita uporaba kvalificiranega potrdila)

(1) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje imetnik sredstva elektronske identifikacije, če sredstva elektronske identifikacije ne uporablja osebno in ga ne hrani s skrbnostjo dobrega gospodarja (prvi odstavek 4. člena tega zakona).

(2) Z globo od 500 do 1.000 eurov se kaznuje imetnik kvalificiranega potrdila, ki je fizična oseba, če podatkov, ki so potrebni za njegovo uporabo, ne uporablja osebno in ne hrani s skrbnostjo dobrega gospodarja (drugi odstavek 4. člena tega zakona).

(3) Z globo od 500 do 1.000 eurov se kaznuje imetnik kvalificiranega potrdila, ki je pravna oseba, če podatkov, ki so potrebni za njegovo uporabo, ne uporablja in ne hrani s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika (tretji odstavek 4. člena tega zakona).

(4) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje vsaka uporaba sredstva elektronske identifikacije s strani tretje osebe, ki ni imetnik tega sredstva elektronske identifikacije (prvi odstavek 4.a člena tega zakona).

(5) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje vsaka uporaba podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, elektronskega žiga ali za avtentikacijo spletišča s strani tretje osebe, ki ni imetnik potrdila, na katerega se ti podatki nanašajo (drugi odstavek 4.a člena tega zakona).«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

19. člen

(uskladitev podzakonskega akta)

Vlada uskladi Uredbo o določitvi sredstev elektronske identifikacije in uporabi centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis (Uradni list RS, št. 29/22) z določbami tega zakona v treh mesecih po njegovi uveljavitvi.

20. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S predlaganim 1. členom se spreminja in dopolnjuje uvodna določba Zakona o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 – ZDU-1M in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: ZEISZ) s sklicem na Uredba (EU) 2024/1183 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 o vzpostavitvi okvira za evropsko digitalno identiteto (v nadaljevanju: Uredba eIDAS 2.0), ki je pričela veljati maja 2024. Poglavitna novost je uvedba evropske denarnice za digitalno identiteto, ki jo bodo morale države članice zagotoviti vsem svojim državljanom in podjetjem predvidoma do konca leta 2026. Za celovito uvedbo novosti, ki so vnesene v Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73, v nadaljnjem besedilu: Uredba 910/2014/EU), se trenutno še oblikujejo tehnični standardi, za njihovo uveljavitev pa Evropska Komisija pripravlja nadaljnje izvedbene akte. Zato se v okviru tega predloga zakona predlagajo dopolnitve veljavnega zakona le v povezavi s tistimi dopolnitvami Uredbe 910/2014/EU, ki se morajo v nacionalnem pravu izvajati takoj oziroma brez odlašanja (določitev enotne kontaktne točke in posodobitev kazenskih določb za izvajanje Uredbe 910/2014/EU). Predvidoma bo novela zakona, ki bo prinesla še ukrepe za uvedbo evropske digitalne denarnice in s katero bo zaključena implementacija Uredbe eIDAS 2.0, sprejeta v letu 2026.

K 2. členu

ZEISZ je z namenom preprečevanja zlorab in kraje identitete v 4. členu vzpostavil obveznost za imetnika sredstva elektronske identifikacije, da ga uporablja osebno in s skrbnostjo dobrega gospodarja, kar v skladu s prvim odstavkom 6. člena Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631) pomeni, da mora ravnati s skrbnostjo, ki se v pravnem prometu zahteva pri ustrezni vrsti obligacijskih razmerij (skrbnost dobrega gospodarstvenika oziroma skrbnost dobrega gospodarja). Glede na pravno teorijo se ta standard uporablja za subjekte v obligacijskih razmerjih, ki imajo položaj laika, to je neprofesionalne osebe, njihovo ravnanje pa se presoja po najpogostejšem ravnanju subjektov, ki imajo enake značilnosti kot tisti, čigar ravnanje presojava v enakih okoliščinah. Kot merilo pa je treba upoštevati starost, izobrazbo, pričakovano ravnanje razumnega človeka v danem položaju in drugo. S smiselno enakim namenom je bila v drugem odstavku vzpostavljena enaka obveznost tudi za imetnika kvalificiranega potrdila.

Ker pa se je v praksi izkazalo, da je obstoječi člen nekoliko pomanjkljiv ter posledično omogoča zlorabe oziroma nepooblaščenno uporabo podatkov, predlagani člen dopolnjuje obstoječi 4. člen, in sicer na način, da se jasno in celovito določi obveznost skrbnosti ravnanja imetnika kvalificiranega potrdila v primerih, ko je njegov imetnik fizična oseba in v primerih, ko je imetnik pravna oseba.

K 3. členu:

Iz enakih razlogov, kot so obrazloženi v obrazložitvi k prejšnjem členu (nevarnost zlorab oziroma nepooblaščenno uporabe podatkov), je dodan nov 4.a člen, ki pa se dotika prepovedane uporabe sredstev elektronske identifikacije in uporabe podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, elektronskega žiga ali za avtentikacijo spletišča. Potreba po navedeni prepovedi je prav tako odraz ravnanj iz prakse, ko so ponudniki storitev od imetnika navedenih sredstev zahtevali tudi podatke, ki so potrebni za njihovo uporabo (npr. zasebni ključ, geslo za dostop do zasebnega ključa...).

K 4. členu:

Sprememba je potrebna zaradi uskladitve z novelo Zakona o osebni izkaznici (ZOIzk-1A), ki je trenutno v zakonodajnem postopku v državnem zboru in ki bo odpravila spodnjo starostno omejitev za pridobitev elektronske osebne izkaznice (ta vsebuje sredstvi elektronske identifikacije

ter kvalificirano potrdilo za elektronski podpis), ki je trenutno skladno s četrtem odstavkom 6. člena ZOIZK-1 zamejena na 12 let, in bo tako omogočila, da bo že osebna izkaznica novorojenčka vsebovala med drugim tudi sredstvo elektronske identifikacije nizke ravni zanesljivosti. Ker bodo starši z rojstvom otroka lahko pridobili takšno osebno izkaznico novorojenčka, jo bodo lahko uporabili tudi kot kartico zdravstvenega zavarovanja, kar pri imetnikih nove osebne izkaznice nad 12 let že sedaj omogoča čip na osebni izkaznici, na katerem je nameščeno sredstvo elektronske identifikacije nizke ravni zanesljivosti. Gre za iniciativo Zavoda za zdravstveno zavarovanje RS tudi v interesu, da se zmanjša neekonomično izdajanje kartic zdravstvenega zavarovanja pri zavarovancih, mlajših od 12 let, ki sicer že imajo osebno izkaznico in jo tudi uporabljajo (bodisi sami ali pa preko skrbnikov), vendar ne kot kartico zdravstvenega zavarovanja, saj ne vsebuje sredstva elektronske identifikacije. Ker pa je na osebni izkaznici tudi slika imetnika osebne izkaznice, lahko to pomeni tudi korak k zmanjšanju pomot pri identiteti obravnavanega pacienta.

Navedena rešitev pa je tudi stroškovno smotrna ter okolju prijazna.

K 5. členu:

Sprememba je potrebna zaradi napačnega sklicevanja na podatke poslovnega subjekta iz drugega odstavka 26. člena zakona (evidenca imetnikov kvalificiranih potrdil za elektronski žig), ki jih mora evidenca imetnikov kvalificiranih potrdil, če se izdaja kvalificirano potrdilo za elektronski podpis fizične osebe pri poslovnem subjektu, tudi vsebovati.

K 6. členu:

Sprememba v prvem, drugem in tretjem odstavku 29. člena ZEISZ je potrebna zaradi spremenjenega sklicevanja iz točke (a) prvega odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU na točko (d) 1a. odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU.

K 7. členu:

Sprememba je potrebna zaradi napačnega sklicevanja na podatke poslovnega subjekta iz drugega odstavka 26. člena zakona (evidenca imetnikov kvalificiranih potrdil za elektronski žig), za katere je verodostojen vir Poslovni register Slovenije.

K 8. členu:

Skladno z 28.a členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; v nadaljevanju: ZDU-1) Ministrstvo za digitalno preobrazbo opravlja naloge na področjih informacijske družbe, elektronskih komunikacij, informatizacije državne uprave, upravljanja informacijsko-komunikacijskih sistemov in zagotavljanja elektronskih storitev javne uprave, zagotavljanja delovanja državnega portala eUprava, varnih predalov ter centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis.

V členu je predlagano, da bi ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija (t. i. SI-TRUST), ki torej skladno z ZDU-1 deluje v okviru Ministrstva za digitalno preobrazbo, izvajal kvalificirane storitve zaupanja poleg za potrebe državnih organov tudi za potrebe centrov za socialno delo. Gre le za uzakonitev večletne ustaljene prakse in načina dela še v Zakonu o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja, saj rešitev temelji na 74.a členu ZDU-1, ki določa, da ministrstvo za pristojno za upravljanje informacijsko-komunikacijskih sistemov, zagotavlja storitve centralnega informacijsko komunikacijskega sistema, elektronsko podporo upravnim ter drugim postopkom in razvoj skupnih informacijskih rešitev za elektronsko poslovanje državnih organov, javnih agencij, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

Obseg, zožen na državne organe in centre za socialno delo, je predlagan iz razloga Uredbe 910/2014/EU, ki je storitve zaupanja jasno opredelila kot tržno storitev, ki jo mora država izvajati pod pogoji neizkrivljanja konkurence in državne pomoči. Trenutna mnenja Agencije za varovanje konkurence ter Ministrstva za finance so opredelila možnost izvajanja storitev zaupanja s strani državnega organa, če se slednje nanaša na oblastne funkcije države, kar je tudi osnova za izbiro organov, za katere storitve zaupanja izvaja ponudnik Republika Slovenija.

Nadalje pa je v petem odstavku 74.a člena ZDU-1 določeno, da stroške uporabe storitev centralnega informacijsko komunikacijskega sistema le za državne organe in centre za socialno delo krije državni proračun. Javne agencije, organi lokalnih skupnosti, nosilci javnih pooblastil in ostali uporabniki storitve plačujejo v skladu s cenikom, ki ga določi minister, pristojen za upravo.

K 9. členu:

Obstoječi zakon v prvem odstavku 40. člena določa, da naloge v zvezi s prijavo in preverjanjem istovetnosti imetnikov v postopkih izdaje in upravljanja kvalificiranih potrdil ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija lahko opravljajo le državni organi. V tem primeru ima državni center za storitve zaupanja SI-TRUST, ki deluje v okviru Ministrstva za digitalno preobrazbo, ter izdaja kvalificirana digitalna potrdila za posameznike, poslovne subjekte in državne organe, v svojih notranjih pravilih določene pogoje in način izvajanja nalog prijavnih služb.

Čeprav člen že v veljavnem besedilu omogoča široko mrežo prijavnih služb v različnih državnih organih, kar sicer že omogoča določeno geografsko dostopnost do storitev zaupanja, se je pojavila potreba, da se domet prijavnih služb razširi tako za posameznike kot tudi za imetnike, ki so poslovni subjekti. Navedena rešitev tudi sledi načelu ekonomičnosti.

K 10. členu:

Predlaga se črtanje vsebine, ki se dotika ustvarjanja pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo v pravnem prometu. Le ta je z vidika preglednosti vsebovana v predlaganem novem, 45.a členu (pooblastilo v elektronski obliki), ki celovito ureja to področje. Glej obrazložitev k 11. členu.

K 11. členu:

Kot že pojasnjeno v obrazložitvi k 10. členu, se predlagan nov člen dotika področja ustvarjanja pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo v pravnem prometu. Pri tem je potrebno poudariti, da pod "pravni promet« sodijo tudi postopki pred organi, a le v primeru, če drugi predpisi ne določajo drugače v smislu, da zahtevajo točno določeno identifikacijo ali celo fizično prisotnost posameznika.

Predlagana je sprememba, ki bi lahko državljanom omogočila lažji dostop do sprejemnih mest za ustvarjanje pooblastil v elektronski obliki za osebe, ki morda niso veščja uporabe elektronskega načina podeljevanja pooblastil. Iz upravnih enot se možnost za sprejemna mesta lahko razširi tudi na morebitna druga mesta (na primer na zdravstvene domove), saj ima vlada možnost, da z uredbo določi tudi druge organe, pristojne za prejem pooblastil. Natančneje je tudi določen proces podeljevanja pooblastila na teh sprejemnih mestih.

K 12. členu:

V predlaganem členu so zaradi predlaganega novega 45.a člena vsebovani popravki nomotehnične narave. Zaradi vsebine, ki je vsebovana v predlaganem novem, 46.a členu, pa se črtajo relevantni odstavki. Več v obrazložitvi k 13. členu (predlagan nov 46.a člen- evidenca pooblastil v elektronski obliki).

K 13. členu:

S tem členom se vzpostavi evidenca pooblastil v elektronski obliki. Na ta način bodo uporabniki pooblastil, to so navadno organi/sistemi, ki se na pooblastilo v elektronski obliki zanašajo, lahko preverjali realno stanje veljavnosti pooblastil, saj bo s tehničnimi mehanizmi vzpostavljen sistem preverjanja.

Natančno je določen način preverjanja ustreznosti podatkov v uradnih registrih, kot sta centralni register prebivalstva za fizične osebe in poslovni register za poslovne subjekte.

Jasneje so določeni tudi roki hrambe pooblastil v elektronski obliki in da se podatki izbrišejo po poteku roka hrambe. Uvedba evidence pa omogoča tudi beleženje zadnjega datuma uporabe pooblastila. Brez evidence to ni bilo mogoče, saj bo vsaka uporaba pooblastila povezana s preverjanjem veljavnosti v evidenci pooblastil.

K 14. členu:

Sprememba je potrebna zaradi spremenjenega sklicevanja iz 17. člena na 46b člen Uredbe 910/2014/EU v drugi alineji 52. člena ZEISZ.

K 15. členu:

S predlaganim členom se za izvajanje določbe 46c člena Uredbe 910/2014/EU, ki se mora v nacionalnem pravu uporabljati takoj oziroma brez odlašanja, v ZEISZ doda novo poglavje »5.a Enotna kontaktna točka« z novim 53.a členom, na podlagi katerega naloge enotne kontaktne točke iz prvega odstavka 46c člena Uredbe 910/2014/EU izvaja inšpekcija za informacijsko družbo.

K 16. členu:

S predlaganim členom se zaradi sprememb Uredbe 910/2014/EU posodablja prekrški za ponudnika storitev zaupanja (54. člena ZEISZ) in se uveljavlja tudi zahteva 16. člena Uredbe 910/2014/EU, na podlagi katere morajo države članice določiti znesek kazni z najvišjimi globami v višini najmanj: (a) 5 000 000 EUR, kadar je ponudnik storitev zaupanja fizična oseba, ali (b) kadar je ponudnik storitev zaupanja pravna oseba, 5 000 000 EUR ali 1 % skupnega svetovnega letnega prometa podjetja, ki mu pripada ponudnik storitev zaupanja, v poslovnem letu pred letom, v katerem je prišlo do kršitve, pri čemer se upošteva višji znesek. Predlagana določba tega člena tako v ZEISZ uveljavlja razpon med najnižjo globo v znesku 5.000 eurov in najvišjo globo 5.000.000 eurov oziroma v višini enega odstotka skupnega svetovnega letnega prometa pravne osebe, odvisno od tega, kateri znesek je višji.

K 17. členu:

Predlog člena določa globe, ki se lahko izrečejo ponudnikom spletnih brskalnikov za kršitve Uredbe 910/2014/EU. Predlagana vključitev v ZEISZ je potrebna zaradi dopoljenih zahtev za kvalificirano potrdila za avtentikacijo spletišč v določbi 1a. odstavka 45. člena Uredbe 910/2014/EU in zaradi dopolnitve s preventivnimi ukrepi na področju kibernetске varnosti v določbi 45a člena Uredbe 910/2014/EU.

K 18. členu:

Sprememba obstoječega 56. člena je potrebna iz razloga razširitve prepovedanih ravnanj tako v zvezi s sredstvom elektronske identifikacije kot kvalificiranim potrdilom s strani imetnikov, ki jih prinaša predlagana sprememba obstoječega 4. člena. Nadalje se zaradi predlaganega novega 4.a člena, ki opredeljuje prepovedano uporabo sredstva elektronske identifikacije ter prepovedano uporabo podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, elektronskega žiga ali za avtentikacijo spletišča s strani tretjih oseb, 56. člen razširja tudi za namen sankcioniranja teh ravnanj. Glej tudi obrazložitev k 2. in 3. členu.

K 19. členu:

Predlagan člen vzpostavlja obveznost in rok za sprejem uskladitve predmetne uredbe, ki je nujna zaradi skladnosti z novim, spremenjenim besedilom veljavnega zakona.

K 20. členu:

S členom se določi vacatio legis.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

(vsebina in namen zakona)

(1) Ta zakon ureja osebno elektronsko identiteto, ki jo dodeli Republika Slovenija, in sredstva elektronske identifikacije, s katerimi se dokazuje ta elektronska identiteta, ter na tej elektronski identiteti temelječo shemo elektronske identifikacije v skladu z zahtevami iz Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L št. 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73, v nadaljnjem besedilu: Uredba 910/2014/EU) za prigrasitev shem elektronske identifikacije ter pristojne organe in kazenske določbe za izvajanje Uredbe 910/2014/EU.

(2) Ta zakon ureja storitve zaupanja v delu, kjer Uredba 910/2014/EU to omogoča.

4. člen

(skrbnost ravnanja imetnika)

(1) Imetnik sredstva elektronske identifikacije mora sredstvo uporabljati osebno in s skrbnostjo dobrega gospodarja.

(2) Imetnik kvalificiranega potrdila mora podatke, ki so potrebni za njegovo uporabo, hraniti s skrbnostjo dobrega gospodarja ali gospodarstvenika.

5. člen

(osebna elektronska identiteta)

(1) Z osebno elektronsko identiteto fizična oseba izkazuje svojo istovetnost pri elektronskem poslovanju.

(2) Osebno elektronsko identiteto pridobi oseba s pridobitvijo prvega sredstva elektronske identifikacije.

(3) Oseba ima eno osebno elektronsko identiteto, ki jo lahko dokazuje z več sredstvi elektronske identifikacije.

(4) Osebno elektronsko identiteto lahko pridobi oseba, ki dopolni šest let, in preneha ob smrti osebe ali izgubi statusa iz petega in šestega odstavka tega člena, ki je podlaga za pridobitev osebne elektronske identitete.

(5) Osebno elektronsko identiteto lahko pridobi državljan Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljan).

(6) Osebno elektronsko identiteto lahko pridobi tujec, ki ima v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.

25. člen

(evidenca imetnikov kvalificiranih potrdil za elektronski podpis)

(1) Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja, registriran v Republiki Sloveniji, za identifikacijo in preverjanje identifikacijskih podatkov fizične osebe, za katero se izdaja kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, ter za izdajo kvalificiranega potrdila za elektronski podpis in zagotavljanje njegove uporabe vodi evidenco imetnikov kvalificiranih potrdil za elektronski podpis.

(2) Evidenca imetnikov kvalificiranih potrdil za elektronski podpis vsebuje naslednje podatke:

1. identifikacijske podatke kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
2. identifikacijske podatke naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa;
3. osebno ime imetnika;
4. vrsto in številko veljavne javne listine imetnika, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, oziroma navedbo postopka, na podlagi katerega je bila opravljena identifikacija imetnika;
5. EŠEI imetnika;
6. davčno številko imetnika;
7. rojstni datum imetnika;
8. stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini, začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini in naslov za vročanje, če je to potrebno za pridobitev kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
9. telefonsko številko imetnika, če jo imetnik posreduje ali če je to potrebno za pridobitev kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
10. naslov elektronske pošte imetnika, če ga imetnik posreduje ali če je to potrebno za pridobitev kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
11. status kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
12. obdobje veljavnosti kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
13. obdobje začasne razveljavitve kvalificiranega potrdila za elektronski podpis;
14. datum preklica kvalificiranega potrdila za elektronski podpis.

(3) Če se izdaja kvalificirano potrdilo za elektronski podpis fizične osebe pri poslovnem subjektu, evidenca imetnikov kvalificiranih potrdil poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi podatke poslovnega subjekta iz 2., 3., 4., 5. in 7. točke drugega odstavka 26. člena tega zakona.

(4) Določila tega člena, ki veljajo za kvalificirana potrdila za elektronski podpis, smiselno veljajo tudi v primeru izdaje kvalificiranega potrdila za avtentikacijo spletišč, če je imetnik fizična oseba.

29. člen

(identifikacija ob izdaji kvalificiranih potrdil)

(1) Za izdajo kvalificiranega potrdila za elektronski podpis ali avtentikacijo spletišč fizični osebi v skladu s točko (a) prvega odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU ponudnik kvalificirane storitve zaupanja izvede identifikacijo fizične osebe v skladu s prvo alinejo pod točko b) prvega odstavka 10. člena tega zakona.

(2) Za izdajo kvalificiranega potrdila za elektronski podpis fizične osebe pri poslovnem subjektu v skladu s točko (a) prvega odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU ponudnik kvalificirane storitve zaupanja izvede:

- identifikacijo fizične osebe, za katero se izdaja kvalificirano potrdilo, na način, kot je naveden v prejšnjem odstavku;
- preverjanje poslovnega subjekta, za potrebe katerega se izdaja kvalificirano potrdilo, na podlagi podatkov poslovnega subjekta iz verodostojnega vira države, v kateri je poslovni subjekt registriran.

(3) Za izdajo kvalificiranega potrdila za elektronski žig ali avtentikacijo spletišč poslovnemu subjektu v skladu s točko (a) prvega odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU ponudnik kvalificirane storitve zaupanja izvede:

- identifikacijo pooblaščenega predstavnika poslovnega subjekta, za potrebe katerega se izdaja kvalificirano potrdilo, na način, kot je naveden v prvem odstavku tega člena;
- preverjanje poslovnega subjekta, za potrebe katerega se izdaja kvalificirano potrdilo, na podlagi podatkov poslovnega subjekta iz verodostojnega vira države, v kateri je poslovni subjekt registriran.

(4) Sprejem zahtevkov za izdajo, preklic in začasno razveljavitev kvalificiranega potrdila ter identifikacijo iz tega člena lahko izvede prijavna služba.

31. člen

(verodostojni vir v Republiki Sloveniji)

(1) Verodostojni vir podatkov o državljanih Republike Slovenije je centralni register prebivalstva, in sicer za podatke iz 3., 6., 7. in 8. točke drugega odstavka 25. člena tega zakona.

(2) Verodostojna vira podatkov o tujcih v Republiki Sloveniji sta centralni register prebivalstva in davčni register, in sicer za podatke iz 3., 6., 7. in 8. točke drugega odstavka 25. člena tega zakona.

(3) Verodostojni vir podatkov o poslovnih subjektih, registriranih v Republiki Sloveniji, je Poslovni register Slovenije (v nadaljnjem besedilu: poslovni register), in sicer za podatke iz 2., 3. in 4. točke drugega odstavka 26. člena tega zakona ter podatek o osebnem imenu zastopnika poslovnega subjekta iz 5. točke drugega odstavka 26. člena tega zakona.

40. člen

(ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja za državne organe)

(1) Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija izvaja kvalificirane storitve zaupanja za potrebe državnih organov.

(2) Informacijske rešitve za elektronsko poslovanje v podporo poslovanju organov iz prejšnjega odstavka, ki vključujejo tudi uporabo kvalificiranih storitev zaupanja, uporabljajo kvalificirane storitve zaupanja ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija in njemu podrejenih ali od njega potrjenih drugih ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja iz nacionalnega zanesljivega seznama.

(3) Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija deluje v okviru ministrstva, pristojnega za zagotavljanje centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis.

41. člen

(prijavna služba ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija)

(1) Naloge v zvezi s prijavo in preverjanjem istovetnosti imetnikov v postopkih izdaje in upravljanja kvalificiranih potrdil ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija lahko opravljajo državni organi.

(2) Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija v svojih notranjih pravilih določi pogoje in način izvajanja nalog prijavne službe.

(3) Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja Republika Slovenija ima pravico vpogleda v dokumentacijo, ki jo v postopkih izdaje in upravljanja kvalificiranih potrdil hranijo prijavne službe.

45. člen

(centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis)

(1) Centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis je informacijska rešitev:

- preko katere se posameznik identificira in avtenticira z uporabo sredstev elektronske identifikacije;
- preko katere posameznik lahko elektronsko podpiše dokument z uporabo potrdila za elektronski podpis;
- ki zagotavlja funkcionalnosti čezmejne avtentikacije v skladu s 6. členom Uredbe 910/2014/EU;
- ki zagotavlja ustvarjanje pooblastil v elektronski obliki za identifikacijo in avtentikacijo pooblaščenca in njihovo uporabo v pravnem prometu.

(2) Centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis iz prejšnjega odstavka lahko za svoje poslovanje uporabljajo organi javnega sektorja, ki ponujajo elektronske storitve. Za te organe je storitev brezplačna.

(3) Centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis iz prvega odstavka tega člena lahko za svoje poslovanje uporabljajo ponudniki elektronskih storitev, registrirani v Republiki Sloveniji.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko storitev iz tretje alineje prvega odstavka tega člena za svoje poslovanje uporabljajo vsi ponudniki elektronskih storitev.

(5) Vlada z uredbo določi tehnične pogoje in tehnične specifikacije za izvajanje drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena. Vlada z uredbo določi tudi cenik storitev za ponudnike elektronskih storitev.

(6) Pooblastilo v elektronski obliki se pripravi preko centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis s podatki o pooblastitelju in pooblaščenцу, obsegu in času pooblastila. Pooblastilo podpiše pooblastitelj s kvalificiranim elektronskim podpisom.

(7) Pooblastilo v fizični obliki s podatki o pooblastitelju in pooblaščenцу, obsegu in času pooblastila pred uradno osebo na upravni enoti pooblastitelj lastnoročno podpiše ali prizna podpis, ki je že na listini, za svoj podpis. Istovetnost predlagatelja listine ugotovi uradna oseba na podlagi veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, razen v primerih, ko je predlagatelj uradni osebi osebno znan. Nato pooblastilo uradna oseba skenira in ga s podatki vnese v centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis.

46. člen

(obdelava osebnih podatkov in povezovanje centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis)

(1) V okviru centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis se za njeno uporabo iz prvih treh alinej prvega odstavka prejšnjega člena hranijo naslednji podatki:

- identifikator sredstva elektronske identifikacije;
- elektronski naslov posameznika, ki je storitev uporabil;
- EŠEI;
- davčna številka;
- identifikator uporabniškega računa posameznika, ki je storitev uporabil.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka se hrani še pet let po izvedeni zahtevi za izbris podatkov s strani posameznika, ki je storitev iz prejšnjega odstavka uporabil, ali po zadnji uporabi te storitve s strani posameznika.

(3) V okviru centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis se za njeno uporabo iz četrte alineje prvega odstavka prejšnjega člena hrani pooblastilo in za potrebe preverjanja pooblaščenja obdelujejo naslednji podatki:

- osebno ime fizične osebe ali firma poslovnega subjekta pooblaščenca in pooblastitelja,
- EŠEI pooblaščenca in pooblastitelja,
- elektronski naslov pooblaščenca in pooblastitelja,
- čas veljavnosti pooblastila,
- identifikator pooblastila,

- obseg pooblastila,
- podpis pooblastitelja,
- datum smrti pooblastitelja.

(4) Centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis v delu, ki omogoča ustvarjanje in hrambo pooblastil, ni uradna evidenca, v kateri organi preverjajo obstoj ali obseg pooblastila. Pooblastitelj ali pooblaščenec je dolžan zagotoviti, da organ, pred katerim se izvaja zastopanje, dobi pooblastilo iz centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis in ne more zahtevati, da ga pridobi organ po uradni dolžnosti. Organ, ki vodi postopek, nima dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka.

(5) Pooblastilo in podatki iz tretjega odstavka tega člena se hranijo šest mesecev po posredovanju zahteve za preklic ali odpoved elektronskega pooblastila s strani pooblaščenca ali pooblastitelja in največ pet let po zadnji uporabi te storitve s strani pooblaščenca.

(6) Centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis pri zagotavljanju storitev iz prvih treh alinej prvega odstavka prejšnjega člena obdeluje tudi druge podatke, kot so navedeni v prvem odstavku tega člena, in sicer za njihovo posredovanje ponudnikom elektronskih storitev, vendar izključno na zahtevo posameznika, ki storitev uporablja. Ti podatki se po njihovem posredovanju ponudnikom elektronskih storitev izbrišejo. Za te namene se centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis povezuje:

- s centralnim registrom prebivalstva tako, da se na zahtevo posameznika, imetnika sredstva elektronske identifikacije, na podlagi davčne številke iz centralnega registra prebivalstva pridobijo podatki o osebnem imenu, EMŠO, rojstnem datumu, rojstnem kraju, državi rojstva, spolu, državljanstvu in stalnem prebivališču ali stalnem naslovu v tujini, začasnem prebivališču ali začasnem naslovu v tujini in naslovu za vročanje ter datumu smrti;
- s centralnim registrom prebivalstva tako, da se na zahtevo posameznika, ki prijavo izvaja na podlagi čezmejne avtentikacije prek spleta v skladu z Uredbo 910/2014/EU, na podlagi EMŠO iz centralnega registra prebivalstva pridobijo podatki o osebnem imenu in rojstnem datumu;
- z davčnim registrom tako, da se na zahtevo posameznika, ki prijavo izvaja na podlagi čezmejne avtentikacije prek spleta v skladu z Uredbo 910/2014/EU, na podlagi davčne številke, osebnega imena in rojstnega datuma iz davčnega registra pridobi podatek o ujemanju posredovanih podatkov z zapisom v davčnem registru;
- s poslovnim registrom tako, da se na zahtevo posameznika, imetnika sredstva elektronske identifikacije, na podlagi davčne številke iz poslovnega registra pridobi podatek o poslovnih subjektih, pri katerih nastopa v vlogi zakonitega zastopnika.

(7) Centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis se pri zagotavljanju storitev iz četrte alineje prvega odstavka prejšnjega člena ob ustvarjanju pooblastila v elektronski obliki za preverjanje ustreznosti vnesenih podatkov na zahtevo pooblastitelja ali pooblaščenca povezuje s centralnim registrom prebivalstva oziroma s poslovnim registrom, in sicer tako, da centralna storitev za spletno prijavo in elektronski podpis:

- centralnemu registru prebivalstva posreduje osebno ime in davčno številko pooblaščenca ali pooblastitelja, ki je fizična oseba, centralni register prebivalstva pa posreduje podatek o ujemanju prejetih podatkov ter v primeru ujemanja podatkov tudi podatek o morebitnem datumu smrti pooblastitelja;
- poslovnemu registru posreduje firmo in davčno številko pooblaščenca ali pooblastitelja, ki je poslovni subjekt, poslovni register pa posreduje podatek o ujemanju prejetih podatkov.

52. člen

(pristojnosti nadzornega organa za storitve zaupanja)

Nadzorni organ za storitve zaupanja:

- preverja zagotavljanje storitev zaupanja po tem zakonu,
- je pristojen za izvajanje nadzornih nalog v skladu s 17. členom Uredbe 910/2014/EU.

53. člen

(ukrepi nadzornih organov in pravna sredstva)

(1) V postopku nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

(2) Inšpektor lahko po tem zakonu z odločbo odredi ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in določi rok za njihovo odpravo.

(3) Inšpektor lahko po tem zakonu ob uporabi določb zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, glede prepovedi opravljanja dejavnosti s posebnim ukrepom tudi prepove delovanje ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja.

(4) Prepoved delovanja iz prejšnjega odstavka ne vpliva na obveznosti ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja do pred tem izdanih kvalificiranih potrdil in že izvedenih kvalificiranih storitev zaupanja.

(5) Zoper odločbo inšpektorja ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu.

54. člen

(prekrški ponudnika storitev zaupanja)

(1) Z globo od 5.000 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. ne izvaja ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za obvladovanje nevarnosti, povezanih z varnostjo storitev zaupanja, oziroma ti ukrepi ob upoštevanju najnovejših tehnoloških dosežkov ne zagotavljajo, da je raven varnosti sorazmerna s stopnjo nevarnosti (prvi odstavek 19. člena Uredbe 910/2014/EU);
2. ob vsaki kršitvi varnosti ali izgubi celovitosti, ki znatno vpliva na zagotovljeno storitev zaupanja ali osebne podatke, vsebovane v njej, v 24 urah po njeni ugotovitvi uradno ne obvesti nadzornega organa in po potrebi drugih pristojnih organov, fizičnih ter pravnih oseb (drugi odstavek 19. člena Uredbe 910/2014/EU);
3. začne zagotavljati kvalificirane storitve zaupanja, ne da bi bil njegov kvalificirani status naveden na zanesljivem seznamu (tretji odstavek 21. člena Uredbe 910/2014/EU);

4. uporablja znak zaupanja EU za kvalificirane storitve zaupanja v nasprotju s prvim odstavkom 23. člena Uredbe 910/2014/EU.

(2) Z globo od 3.000 do 30.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 3.000 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če kot ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja:

1. ne zagotovi, da je na njegovem spletišču navedena povezava do ustreznega zanesljivega seznama (drugi odstavek 23. člena Uredbe 910/2014/EU);
2. ne preveri identitete in drugih posebnih lastnosti osebe, za katero izdaja kvalificirano potrdilo (prvi odstavek 24. člena Uredbe 910/2014/EU);
3. pri zagotavljanju kvalificiranih storitev zaupanja ne izpolnjuje zahtev iz drugega odstavka 24. člena Uredbe 910/2014/EU;
4. preklica ne zabeleži v svoji podatkovni zbirki potrdil ali ga ne objavi pravočasno (tretji odstavek 24. člena Uredbe 910/2014/EU);
5. ne prekliče kvalificiranih potrdil v primerih iz prvega odstavka 34. člena tega zakona;
6. ne prekliče kvalificiranih potrdil v primeru iz drugega odstavka 34. člena tega zakona;
7. izvede preklic v nasprotju s tretjim odstavkom 35. člena tega zakona;
8. nima določenega načina obveščanja iz tretjega odstavka 34. člena tega zakona;
9. ne zagotovi informacij o veljavnosti ali preklicu izdanih kvalificiranih potrdil (četrti odstavek 24. člena Uredbe 910/2014/EU);
10. izda kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge I Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 28. člena Uredbe 910/2014/EU);
11. ponovno aktivira kvalificirana potrdila za elektronski podpis, potem ko so bila že preklicana (četrti odstavek 28. člena Uredbe 910/2014/EU);
12. pri začasni razveljavitvi kvalificiranega potrdila za elektronski podpis ne ukrepa v skladu z drugim, tretjim, četrtim ali petim odstavkom 36. člena tega zakona;
13. omogoči ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa z napravo, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge II Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 29. člena Uredbe 910/2014/EU);
14. zagotavlja potrjevanje veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov, ne da bi izpolnjevali zahteve iz prvega odstavka 32. člena Uredbe 910/2014/EU;
15. zagotavlja kvalificirano storitev potrjevanja veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov, ne da bi izpolnjeval zahteve iz prvega odstavka 33. člena Uredbe 910/2014/EU;
16. zagotavlja kvalificirano storitev hrambe kvalificiranih elektronskih podpisov, ne da bi izpolnjevala zahteve iz prvega odstavka 34. člena Uredbe 910/2014/EU;
17. izda kvalificirano potrdilo za elektronski žig, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge III Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 38. člena Uredbe 910/2014/EU);
18. ponovno aktivira kvalificirana potrdila za elektronski žig, potem ko so bila že preklicana (četrti odstavek 38. člena Uredbe 910/2014/EU);
19. omogoči ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga z napravo, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge II Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 39. člena Uredbe 910/2014/EU);

20. zagotavlja potrjevanje veljavnosti in hrambo kvalificiranih elektronskih žigov, ne da bi izpolnjevala zahteve iz 40. člena Uredbe 910/2014/EU;
21. izda kvalificirani elektronski časovni žig v nasprotju z zahtevami iz 42. člena Uredbe 910/2014/EU;
22. zagotavlja kvalificirane storitve elektronske priporočene dostave v nasprotju z zahtevami iz 44. člena Uredbe 910/2014/EU;
23. izda kvalificirano potrdilo za avtentikacijo spletišč, ki ne izpolnjuje zahtev iz Priloge IV Uredbe 910/2014/EU (prvi odstavek 45. člena Uredbe 910/2014/EU);
24. ne hrani osebnih in drugih podatkov iz 27. člena tega zakona še deset let po prenehanju veljavnosti izdanega kvalificiranega potrdila ali deset let po koncu postopka, če se postopek ni končal z izdajo kvalificiranega potrdila.

(4) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prvega ali tretjega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje ponudnik storitev zaupanja ali kvalificiranih storitev zaupanja, ki kot pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, dejavnost še naprej opravlja, čeprav mu je nadzorni organ delno ali v celoti prepovedal opravljanje dejavnosti.

(7) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

56. člen

(nezakonita uporaba sredstva elektronske identifikacije in nezakonita uporaba kvalificiranega potrdila)

(1) Z globo od 1.000 do 4.000 eurov se kaznuje imetnik sredstva elektronske identifikacije, če sredstva elektronske identifikacije ne uporablja osebno in s skrbnostjo dobrega gospodarja (prvi odstavek 4. člena tega zakona).

(2) Z globo od 500 do 1.000 eurov se kaznuje imetnik kvalificiranega potrdila, če kvalificiranega potrdila in podatkov, ki so potrebni za njegovo uporabo, ne uporablja in hrani s skrbnostjo dobrega gospodarja ali gospodarstvenika (drugi odstavek 4. člena tega zakona).

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona oziroma manj zahtevne uskladitve zakona s pravom Evropske unije, je predlagano, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Spremembe, ki jih vsebuje predlog zakona, ne posegajo bistveno v materijo

elektronske identifikacije in sredstva elektronske identifikacije, s katerimi se dokazuje ta elektronska identiteta ter v vzpostavljen sistem storitev zaupanja.

VI. PRILOGE

- Osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi sredstev elektronske identifikacije in uporabi centralne storitve za spletno prijavo in elektronski podpis;
- MSP test;
- Izjava o skladnosti.